

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. birželio 20 d.
(OR. en)

10325/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0258 (COD)

UD 134
ENFOCUSTOM 129
MI 487
COMER 60
TRANS 278
ECOFIN 637
CODEC 1129

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. birželio 12 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 474 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 474 final.

Pridedama: COM(2018) 474 final

Strasbūras, 2018 06 12
COM(2018) 474 final

2018/0258 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto
sienų valdymo fondą**

{SWD(2018) 347} - {SWD(2018) 348} - {SEC(2018) 315}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2018 m. gegužės 2 d. Komisija priėmė 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos paketą¹. Komisija pateikė naujo šiuolaikiško ilgalaikio biudžeto pasiūlymą, glaudžiai susietą su 27 valstybių narių Sąjungos politiniais prioritetais. Siūlomu biudžetu derinant naujas priemones su šiuolaikiškomis programomis siekiama veiksmingai įgyvendinti Sąjungos prioritetus. Remdamasi tuo, Komisija siūlo steigti naują Integruoto sienų valdymo fondą pagal biudžeto išlaidų kategoriją „Migracija ir sienų valdymas“. Naujojo fondo paskirtis – teikti daugiau itin svarbios paramos valstybėms narėms siekiant apsaugoti bendras Sąjungos išorės sienas.

Integruoto sienų valdymo fondas prisidės prie tolesnio bendros vizų politikos plėtojimo ir Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimo valstybėse narėse, siekiant padėti kovoti su neteisėta migracija ir palengvinti teisėtą keliavimą ir prekybą. Finansavimas turėtų ir toliau padėti valstybėms narėms gerinti ir plėtoti savo gebėjimus šiose srityse ir stiprinti bendradarbiavimą, be kita ko, su atitinkamomis Sąjungos agentūromis. Fondas taip pat padės užtikrinti vienodesnį muitinį tikrinimą prie išorės sienų: bus mažinami esami valstybių narių skirtumai, kuriuos lemia geografiniai ir turimų pajėgumų bei išteklių skirtumai. Šioje sistemoje siūlomą Integruoto sienų valdymo fondą sudarys sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonė ir muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonė.

Šis pasiūlymas susijęs tik su muitinio tikrinimo įrangos priemone. Tuo pat metu Komisija teikia atskirą sienų valdymo ir vizų priemonės pasiūlymą.

Šiame pasiūlyme nustatyta taikymo pradžios diena – 2021 m. sausio 1 d. Pasiūlymas teikiamas 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

Pagal daugiametę muitinių veiksmų programą (programa „Muitinė“), kuri vykdoma nuo 1991 m.², leidžiama adekvačiai finansuoti muitinių bendradarbiavimo veiksmus, elektronines sistemas ir administracinių gebėjimų stiprinimą, ji papildo nacionalines šios srities iniciatyvas ir investicijas. Tačiau joje nenumatyta galimybių ir būdų finansuoti įrangą, naudojamą muitiniam tikrinimui prie ES išorės sienų atlikti. Šie poreikiai ES lygmeniu iki šiol buvo

¹ COM(2018) 322 *final*.

² 1991 m. programa „Muitinė“ buvo sudaryta 1991 m. birželio 20 d. Tarybos sprendimu, kuriuo patvirtinama Bendrijos veiksmų programa, skirta muitinės pareigūnų profesiniam mokymui (programa „Matthaeus“); vėliau patvirtinta visa šios programos grupė 1996 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimu 210/97, kuriuo patvirtinama Bendrijos muitinių veiksmų programa („Muitinė 2000“), ir vėlesnės programos, nustatytos sprendimais Nr. 105/2000/EB, Nr. 253/2003/EB, Nr. 624/2007/EB ir Reglamentu (ES) Nr. 1294/2013.

finansuojami tik fragmentiškai – kitų priemonių (programos „Hercule III“³, Struktūrinių reformų rėmimo programos⁴, Europos struktūrinių ir investicijų fondų⁵) lėšomis.

Taryboje vykstant deryboms dėl programos „Muitinė 2020“ valstybė narė paragino Komisiją atlikti aptikimo įrangos ir susijusių technologijų sąnaudų ir naudos analizę, kad po 2020 m. muitinėms būtų lengviau įsigyti modernių muitinės kontrolės priemonių. Šis raginimas vėliau įrašytas į Reglamento (ES) Nr. 1294/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Europos Sąjungos muitinių veiksmų programa, 4 konstatuojamąją dalį. Be to, 2017 m. gegužės 23 d. Tarybos išvadose⁶ prašoma, kad „Komisija ne vėliau kaip iki 2018 m. vidurio pateiktų ataskaitą dėl reikiamų finansinių išteklių suteikimo [...] reikiamoms muitinės kontrolės priemonėms pirkti, įskaitant galimybę skirti šiuos išteklius per vieną fondą“.

Nuo tada valstybės narės ne kartą išsakė muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos poreikį ir paprašė klausimą nuodugnai išnagrinėti Muitų politikos grupėje⁷.

Atsiliepdama į jų prašymus, Komisija šį klausimą akcentavo 2016 m. komunikate „ES muitų sąjungos ir jos valdymo tobulinimas“⁸ ir paskelbė apsvarstysianti ir įvertinsianti galimybę finansuoti įrangos poreikius iš būsimų Komisijos finansinių programų, atlikdama naujos kartos programos „Muitinė“ poveikio vertinimus. Vėliau, 2017 m. kovo mėn., savo išvadose dėl muitinių finansavimo Taryba dar kartą pabrėžė, jog reikia „ES ir jos valstybėms narėms reaguoti į prekybos globalizaciją bei tuo pačiu metu vykstančią nusikalstamumo globalizaciją ir sekti jų tendencijas, taip pat šalinti susijusias grėsmes – tam reikia atitinkamos įrangos efektyviam muitų sąjungos veikimui remti, ir skirti finansavimą siekiant aprūpinti muitinės reikiama technine įranga per ES išorės sienas vežamų prekių kontrolei vykdyti“.

Todėl Taryba paragino Komisiją iki 2017 m. pabaigos „apsvarstyti ir įvertinti galimybę pagal būsimas Komisijos finansines programas finansuoti su technine įranga susijusius poreikius ir, užtikrinant aktyvesnę ES lygmens partnerystę, gerinti muitinių ir kitų teisėsaugos institucijų veiksmų koordinavimą ir stiprinti jų bendradarbiavimą finansavimo tikslais“.

Keliose rezoliucijose⁹ Europos Parlamentas taip pat laikėsi nuomonės, kad „muitų sąjunga yra Europos Sąjungos kertinis akmuo kaip vienas didžiausių prekybos blokų pasaulyje ir yra neatsiejama nuo tinkamo bendrosios rinkos veikimo tiek ES įmonių, tiek piliečių labui“. Todėl Parlamentas paragino Komisiją ir valstybes nares „parengti aiškia, nuoseklią ir plataus užmojo strategiją ir tvarkaraštį, siekiant užtikrinti, kad bet kokie ES muitinių sistemų

³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 250/2014, kuriuo nustatoma programa, skirta Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugos srities veiklai skatinti (programa „Hercule III“), ir panaikinamas Sprendimas Nr. 804/2004/EB (OL L 84, 2014 3 20, p. 6).

⁴ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/825 dėl 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programos sudarymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 (OL L 129, 2017 5 19, p. 1).

⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_lt

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/22301/st09581en17-vf.pdf> ir <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7586-2017-INIT/en/pdf>

⁷ Muitų politikos grupė – Komisijos sudaryta ekspertų grupė, kurios užduotis – patarti Komisijai strateginiais muitų politikos klausimais; stebėti įvairių muitų politikos aspektų raidą; sudaryti sąlygas valstybėms narėms keistis nuomonėmis. Daugiau informacijos <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=944>.

⁸ COM(2016) 813 final.

⁹ Žr., pvz., Europos Parlamento rezoliucija dėl su ES muitinės kodekso įgyvendinimu susijusių problemų sprendimo (2016/3024(RSP)).

taikymui užtikrinti reikalingi elementai būtų įtraukti į atitinkamus pasiūlymus, suderintus su dabartine pasaulinės prekybos raida ir ES prekybos politikos darbotvarkės įgyvendinimu bei prie jų pritaikytus¹⁰. Šį raginimą atliepia konkretus šios priemonės tikslas – padėti užtikrinti adekvatų ir ekvivalentišką muitinį tikrinimą remiant muitinio tikrinimo įrangos pirkimą, techninę priežiūrą ir modernizavimą.

Nauja siūloma muitinio tikrinimo įrangos priemonė padės užtikrinti ekvivalentiškesnį muitinį tikrinimą valstybėse narėse ir taip išvengti prekių srautų nukreipimo per silpniausias vietas. Tikslinė muitinio tikrinimo įrangai skirta Sąjungos intervencinė priemonė leis remti tinkamos finansuoti aptikimo įrangos, skirtos muitiniam tikrinimui plačiąja prasme, pirkimą, priežiūrą ir modernizavimą. Priemonė bus taikoma ir tai aptikimo įrangai, kuri naudojama ne vien muitiniam tikrinimui atlikti, jei jos pagrindinė paskirtis ir toliau bus muitinis tikrinimas.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas visiškai atitinka muitų sąjungos tikslus ir padės juos įgyvendinti. Užtikrinti ekvivalentišką muitinį tikrinimą prie ES išorės sienų būtina siekiant išvengti prekių srautų nukreipimo per silpniausias vietas. Tai svarbu ne tik dėl tradicinės muitinių funkcijos surinkti pajamas, bet ir dėl saugos ir saugumo užtikrinimo. Kita vertus, prekių judėjimo per išorės sienas kontrolė neturėtų apsunkinti, o greičiau palengvinti teisėtą prekybą. Tačiau šiuo metu yra susiklosčiusi nevienoda situacija, kurią iš dalies lemia valstybių narių turimi pajėgumai ir ištekliai. Jų gebėjimas reaguoti į nuolatinės verslo modelių ir tiekimo grandinių kaitos keliamus sunkumus priklauso ne tik nuo žmogiškųjų veiksnių, bet ir nuo to, ar jos turi modernios ir patikimos tikrinimo įrangos.

Siūloma priemonė papildys programoje „Muitinė“ numatytus veiksmus. Visų pirma, muitinio tikrinimo įrangos priemonės lėšomis turėtų būti remiamas tik finansuoti tinkamos įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir modernizavimas, o visi kiti susiję veiksmai, pavyzdžiui, bendradarbiavimo veiksmai siekiant įvertinti įrangos poreikį arba prireikus rengiami su įsigyta įranga susiję mokymai, bus remiami programos „Muitinė“ lėšomis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas visiškai atitinka Sąjungos politiką saugos ir saugumo srityje. Nuo muitų sąjungos sukūrimo su išorės sienų valdymu susijęs muitinių vaidmuo labai pasikeitė, o jų atsakomybė dabar gerokai didesnė nei tradicinė jų funkcija prižiūrėti ir lengvinti ES prekybą ir ginti jos finansinius ir ekonominius interesus. Iš tiesų muitinėms tenka vis daugiau atsakomybės saugos ir saugumo srityje. Tačiau ši nauja realybė daro įtaką ne tik muitinėms, bet ir kitoms tarnyboms ar agentūroms, kaip antai policijai, sienų apsaugos tarnyboms, sveikatos ir vartotojų apsaugos institucijoms. Finansuojant įrangą, kuri naudojama įvairiems tikslams (muitinio tikrinimo, sienų kontrolės ir saugumo), bet kurios pagrindinė paskirtis ir toliau yra muitinis tikrinimas, šis pasiūlymas leis užtikrinti kuo didesnę Sąjungos biudžeto poveikį remiant dalijimąsi tikrinimo įranga ir jos sąveikumą ir kartu skatinant Reglamento (ES) 2016/1624¹⁰ 4 straipsnio e punktą nurodytą žinybų bendradarbiavimą, kuris yra integruoto sienų valdymo, vykdomo visų susijusių suinteresuotųjų šalių (muitinių, sienos apsaugos tarnybų ir t. t.), komponentas.

¹⁰ 2016 m. rugpjūčio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB (OL L 251, 2016 9 16, p. 1).

Tikimasi sinergijos su ES kovos su sukčiavimu programa, kuria konkrečiai siekiama apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, o muitinio tikrinimo įrangos priemonė, kuria remiamas tinkamas muitų sąjungos veikimas, taip pat prisidedama prie Sąjungos ir jos valstybių narių finansinių ir ekonominių interesų apsaugos. Taigi kiekvienoje programoje akcentuojami skirtingi dalykai, tačiau jos gali viena kitą papildyti.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šiuo reglamentu ir Reglamentu (ES) 2018/... dėl sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės steigiamas Integruoto sienų valdymo fondas. Dėl didelės abiem priemonėmis siekiamų tikslų įvairovės kaip teisiniu pagrindu reikia remtis skirtingomis Sutarties nuostatomis. Todėl teisiškai neįmanoma įsteigti Integruoto sienų valdymo fondo kaip atskiros išlaidų programos. Tad siūloma jį steigti kaip išsamią finansavimo sistemą, apimančią du sektorinius pasiūlymus (šis pasiūlymas – vienas iš jų).

Šiame pasiūlyme dėl muitinio tikrinimo įrangos finansavimo, kadangi įranga gali būti naudojama keliems skirtingiems, bet susijusiems tikslams, reikia suderinti kelis teisinius pagrindus:

- Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 33 straipsnį, kuriuo remiami Sąjungos veiksmai, susiję su muitinių bendradarbiavimu ir ES muitų sąjunga;
- SESV 114 straipsniu, kuriuo remiami Sąjungos veiksmai, susiję su vidaus rinka ir
- SESV 207 straipsniu, kuriuo remiami Sąjungos veiksmai, susiję su bendra prekybos politika.

ES veiksmai taip pat pagrįsti dėl įsipareigojimų, susijusių su tarptautiniais susitarimais, visų pirma priklausančių Pasaulio prekybos organizacijos kompetencijai.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Nors muitų sąjunga priskiriama išimtinėi Sąjungoje kompetencijai, o šios srities ES teisės aktai yra labai suderinti, juos įgyvendina atskiros valstybės narės. Todėl muitiniam tikrinimui skirtas priemonės, įskaitant ir įrangą, kiekviena valstybė narė nustato pati.

Tačiau šiuo metu valstybėse narėse yra susiklosčiusi skirtinga padėtis, kurią lemia ir geografiniai skirtumai. Valstybių narių turimi muitinio tikrinimo įrangos ištekliai ir poreikiai skiriasi priklausomai nuo išorės sienos pobūdžio. Pavyzdžiui, dideli uostai, į kuriuos atvežama labai daug prekių, generuoja didesnes pajamas, o tai savo ruožtu leidžia muitinėms skirti didesnes sumas mokesčių surinkimo išlaidoms padengti ir kartu užtikrina įrangos naudojimo sinergiją. Valstybėse, turinčiose ilgas sausumos sienas su daug nedidelių sienos perėjimo punktų, per kuriuos vyksta prekyba, norint gerai apsirūpinti ir operatyviai veikti reikia daug medžiagų ir įrangos, generuojama mažiau pajamų, todėl muitinės turi mažiau išteklių mokesčių surinkimo išlaidoms padengti. Paaiškėjo, kad esamų Sąjungos veiksmų yra mažai ir nepakanka. Be to, nesiėmus ES lygmens veiksmų šiems skirtumams mažinti kyla politinės įtampos didėjimo grėsmė ir galiausiai pavojus, kad piktų kėslų turintys piliečiai arba ekonominės veiklos vykdytojai ras galimybių naudotis silpniausiais sienos perėjimo punktais.

- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina jo tikslams pasiekti. Pasiūlymas grindžiamas centralizacijos elementu – kurti darbo grupes, sudarytas iš valstybių narių atstovų, kurie drauge vertina įrangos poreikius ir nustato bendrus optimalius įrangos standartus, siekiant skatinti vienuose ar racionalių būtinųjų muitinio tikrinimo įrangos, naudosimos Sąjungos pasienyje, pirkimą, techninę priežiūrą ir modernizavimą. Laikydamosi susitarimo dėl dotacijos, galutinį sprendimą dėl viešųjų pirkimų priima valstybės narės.

Siekdama įgyvendinti priemonę, Komisija pagal Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 17 straipsnį atlieka koordinavimo, vykdomąsias ir valdymo funkcijas, kaip nustatyta Sutartyse.

- **Priemonės pasirinkimas**

Remiantis susijusio poveikio vertinimo išvada, ES intervencija įgyvendinant finansavimo priemonę yra tinkama. Naują muitinio tikrinimo įrangos priemonę, kaip Integruoto sienų valdymo fondo dalį, Komisija siūlo sukurti reglamentu.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Kadangi muitinio tikrinimo įrangos priemonė yra nauja iniciatyva, negalima tiesiogiai pasinaudoti žiniomis, įgytomis vertinant ankstesnę patirtį. Tačiau su muitinio tikrinimo įranga susiję uždaviniai ir poreikiai buvo išnagrinėti išorės rangovo atliktame po 2020 m. vykdysimos programos „Muitinė“ tyrime. Tyrimą sudarė speciali apklausa, specialūs interviu ir atvejų analizė. Be to, nuo 2018 m. sausio 10 d. iki 2018 m. kovo 9 d. vyko viešos konsultacijos dėl ES lėšų naudojimo investicijoms, moksliniams tyrimams ir inovacijoms, mažųjų ir vidutinių įmonių ir bendrosios rinkos klausimams, per kurias aptarti ir muitinės aspektai. Per konsultacijas išsakytų nuomonių santrauka pateikta prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 2 priede.

Visa ši veikla patvirtino, kad reikia imtis Sąjungos veiksmų ir kad yra tikėtina didelė ES pridėtinė vertė. Iš tiesų vis didėjant prekių kiekiui ir kartu didėjant poreikiui užtikrinti veiksmingą ir greitą sienų kontrolę nebeužtenka vien tik tradicinės muitinių vykdomos mokesčių surinkimo funkcijos, bet iškyla būtinybė labai sustiprinti per ES išorės sienas įvežamų ir išvežamų prekių kontrolę, siekiant užtikrinti saugą ir saugumą. Kita vertus, prekių judėjimo per išorės sienas kontrolė turėtų ne apsunkinti, o greičiau palengvinti teisėtą prekybą. Siekiant šių tikslų labai svarbi muitinio tikrinimo įranga, todėl būtina skubiai numatyti specialią Sąjungos priemonę, kuria būtų siekiama mažinti esamus skirtumus ir taip užtikrinti vienodą muitinės veiklos taisyklių taikymą prie ES sienos.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas poveikio vertinimu, kuriame kartu vertinami pasiūlymai dėl Prieglobsčio ir migracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Integruoto sienų valdymo fondo, į kurį įtraukta ši priemonė ir sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonė.

2018 m. balandžio 13 d. Reglamentavimo patikros valdyba išsakė teigiamą nuomonę dėl poveikio vertinimo ir rekomendavo šią naują muitinio tikrinimo įrangos priemonę paaiškinti išsamiau, be kita ko, aptariant tiesioginio valdymo būdo tinkamumą. Į šį aspektą atsižvelgta galutinėje poveikio vertinimo versijoje, pateikiant paaiškinimus tiek pagrindinėje teksto dalyje, tiek 6 priede, kuriame išdėstyta bendroji priemonės koncepcija.

Pagrindinė vertinta galimybė iš tiesų yra susijusi su valdymo būdu, t. y. ar muitinio tikrinimo įrangos, kuriai taikoma ši priemonė, pirkimas, techninė priežiūra ir tobulinimas turėtų būti grindžiami dotacijų nacionalinėms valdžios institucijoms teikimu, ar pasidalijamuoju valdymu. Diskusijos su kitomis Komisijos tarnybomis, įgyvendinančiomis pasidalijamojo valdymo principą, aiškiai parodė, kad, nepaisant kompleksiskumo, tai nepadėtų užtikrinti bendro nuoseklumo ir tarpvalstybinio koordinavimo, kurio reikia muitinėms, kad būtų užtikrintas ekvivalentiškas tikrinimo lygis visose valstybėse narėse. Be to, nesant valstybių narių bendradarbiavimo, nes kiekviena iš jų parengtų savo nacionalinį planą nepriklausomai, pasidalijamasis valdymas neskatina dalytis patirtimi ir keistis žiniomis bei geriausia praktika, o tai yra svarbi nauda, kurios tikimasi iš šios intervencinės priemonės, kuria siekiama vienodai taikyti ES muitinės veiklos taisykles.

Todėl pasirinkta tinkamiausia galimybė – tiesioginis valdymas teikiant dotacijas nacionalinėms valdžios institucijoms. Naująja ES intervencine priemone iš tiesų siekiama spręsti esamų skirtumų tarp valstybių narių klausimą ir užtikrinti muitinio tikrinimo ekvivalentiškumą visoje muitų sąjungoje. Toks tikslas akivaizdžiai reikalauja nacionalines sienas peržengiančio koordinavimo, kuris geriausiai gali būti įgyvendinamas centralizuotai tiesioginio valdymo būdu. Kadangi įrangą, kurią nacionalinės valdžios institucijos naudoja vykdydamos savo pareigas ES pasienyje, ir toliau tiesiogiai valdys jos, o ne Sąjunga, ES intervencinė priemonė būtų dotacijos valstybėms narėms, kuriomis remiamas muitinio tikrinimo įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir tobulinimas pagal iš anksto nustatytus standartus atsižvelgiant į sienos tipą. Be to, tiesioginis valdymas yra vykdymo mechanizmas, taikomas esamiems muitų srities veiksams pagal programas „Muitinė“ arba „Hercule III“. Tai tinkamas metodas, atsižvelgiant į tai, kad paramos gavėjų skaičius baigtinis, t. y. 27 valstybės narės.

- **Supaprastinimas**

Priemonės koncepcija labai paprasta – darbo grupės atlieka pradinį poreikių vertinimą, tada tvirtinama darbo programa. Tiesioginis valdymas bus grindžiamas dotacijomis ir sudarys sąlygas taikyti kelis Finansiniame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse numatytus supaprastinimus, visų pirma kvietimų teikti pasiūlymus išimtis.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas neturi jokio poveikio pagrindinėms teisėms.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Komisijos pateiktame daugiamečių programos pasiūlyme pasiūlyta 2021–2027 m. Integruoto sienų valdymo fondui skirti 9 318 mln. EUR (dabartinėmis kainomis). Iš bendro biudžeto šiam reglamentui įgyvendinti numatyta skirti 1,3 mlrd. EUR (dabartinėmis kainomis).

Nors vertinant kaip absoliutų skaičių ši suma yra didelė, ji sudaro tik dalį apytikriai įvertinto investicijų trūkumo. Remiantis 2014–2015 m. iš valstybių narių gauta informacija, investicijų trūkumas iš tikrųjų buvo maždaug 2,3 mlrd. EUR per 5 metus. Tačiau Sąjungos intervencinė priemonė nebūtinai turėtų kompensuoti visą investicijų trūkumą, nes Sąjungos intervencinę priemonę reikėtų analizuoti platesniame kontekste – muitai yra nuosavi ištekliai, iš kurių šiuo

metu valstybės narės pasilieka 20 proc.¹¹ (2015 m. jie sudarė 4,7 mlrd. EUR) savo muitinių išlaidoms ir investicijoms padengti.

Be to, Sąjungos intervencijos mastas turėtų būti vertinamas pagal bendrą Sąjungos išorės prekybos, kurią muitinis tikrinimas padeda stebėti ir kartu palengvina, apimtį. Įgyvendindama Sąjungos prekybos politiką, muitinė kasdien tvarko didžiulius prekybos srautus: 2016 m. ES 28 prekybos srauto statistinė vertė iš viso sudarė 3,46 trln. EUR (1,75 trln. EUR eksportas ir 1,71 trln. EUR importas), arba 9,5 mlrd. EUR per dieną. Todėl siūloma Sąjungos intervencinė priemonė sudarytų mažiau nei 0,01 proc. išorės prekybos apimties.

Priemonė bus įgyvendinama laikantis tiesioginio valdymo principo ir nustatytų prioritetų. Kartu su suinteresuotosiomis šalimis remiantis poreikių vertinimu bus parengtos darbo programos, kuriose bus numatyti konkretaus laikotarpio prioritetai.

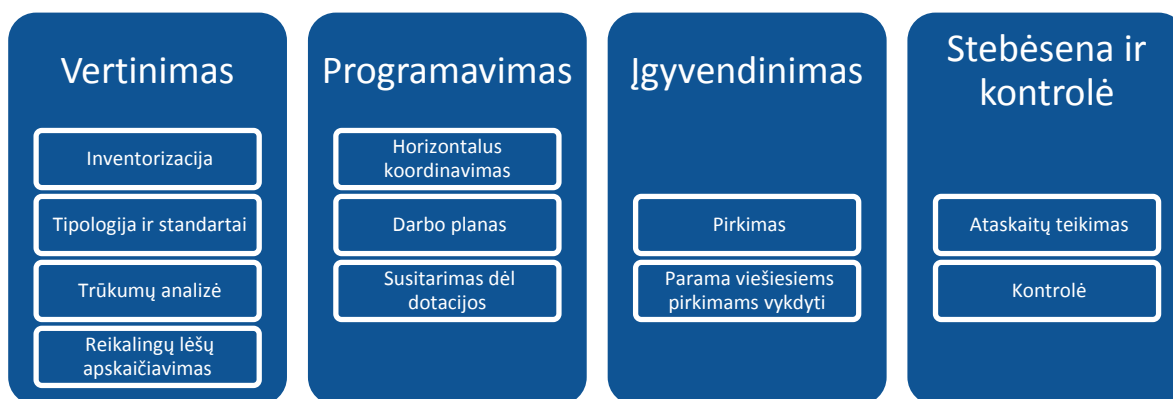
Muitinio tikrinimo įrangos priemonė darys poveikį Sąjungos ir valstybių narių pajamoms. Nors ir kiekybiškai neįvertinama, tikimasi, kad tai palengvins ir supaprastins muitinių atliekamą darbą renkant muitus, taip pat importui taikomus PVM ir akcizus. Pagerinusios tikrinimo kokybę, muitinės administracijos veiksmingiau apsaugos Sąjungos ir valstybių narių finansinius ir ekonominius interesus.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Šioje naujoje ES intervencijos srityje bus itin svarbu užtikrinti, kad būtų orientuojamasi į muitinio tikrinimo įrangos priemonę ir kad ji būtų įgyvendinta. Be to, prieš galutinai imantis veiksmų turės būti priimami politikos sprendimai: šiuo metu vykdoma programos „Muitinė 2020“ veikla leido apžvelgti padėtį prie ES išorės sausumos sienų ir surinkti duomenis apie visuose atitinkamuose sienos perėjimo punktuose dirbančių muitinės pareigūnų skaičių ir turimą įrangą, tačiau šiuo metu turima mažai informacijos apie jūrų ir oro sienas ir pašto centrus.

Atsižvelgiant į tai, priemonei sukurtas konkrečias aplinkybes ir poreikius atitinkantis specialus modelis. Jis grindžiamas būtinu nacionalines sienas peržengiančiu ir vienodas sąlygas užtikrinti turinčiu centralizuotu koordinavimu, paremtu nacionalinėmis ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi. Keturi sudedamieji elementai, atitinkantys keturis nustatytus etapus, padės siekti nustatytų bendrojo ir konkretaus tikslų:

¹¹ Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos pasiūlyme (COM (2018)325 final) siūloma sumažinti valstybių narių pasiliekamą surinkimo išlaidas nuo 20 proc. iki pradinio 10 proc. dydžio.

Kiekvienas iš šių keturių sudedamųjų elementų išsamiai paaiškintas poveikio vertinimo 6 priede. Glaustai procesą galima apibūdinti taip:

- Pirmuoju etapu bus įvertinti poreikiai atsižvelgiant į sienos tipą: sausumos, jūrų, oro sienos ir pašto centrai. Jis atkartos patirtį, kurią sukaupė sėkmingai veikianti CELBET¹² – Vidurio ir pietryčių sausumos sienų ekspertų grupė, kuri, apdorojusi daugiau kaip 9200 duomenų laukelių iš 172 sienos perėjimo punktų, sudarė prie ES sausumos sienų naudojamos įrangos inventorių, nustatė pagrindines šių sienos perėjimo punktų charakteristikas ir pasiūlė sienos perėjimo punktų tipologiją (pvz., sienos perėjimo punktai, per kuriuos važiuoja kelių ar geležinkelio transportas, sunkvežimiai arba tik nekomercinis transportas), kiekvienai kategorijai nustatė siūlomus įrangos standartus ir išanalizavo nesutaptis tarp inventoriaus ir nustatytų standartų – tai leido apskaičiuoti, kiek lėšų reikia.
- Antrajame etape pagrindinis dėmesys bus skiriamas programavimui, kurio pagrindiniai rezultatai bus darbo programa ir atitinkami susitarimai dėl dotacijų. Kadangi bus atliekamas atskiras vertinimas pagal kiekvieną sienų tipą, darbas neapsiribos tinkamumo finansuoti tikrinimu, o labiau bus orientuojamasi į lėšų skirstymą atsižvelgiant į muitinių prioritetus, grėsmes ir veiklos apimtį. Be to, tvirtinant darbo programą bus reikalingi politiniai sprendimai.
- Trečiasis etapas – įgyvendinimas: pasirašiusios susitarimus dėl dotacijų, valstybės narės pirs įrangą pagal sutarties sąlygas.
- Ketvirtasis ir paskutinis etapas – stebėseną ir kontrolę.

Siekiant užtikrinti reguliarią stebėseną ir ataskaitų teikimą, pasiūlymu sukurama konkreti priemonė ir ją įgyvendinant vykdomų veiksmų rezultatų stebėsenos sistema. Tokia stebėseną ir ataskaitų teikimas bus grindžiami rodikliais, pagal kuriuos įvertinamas įgyvendinant priemonę vykdomų veiksmų poveikis, palyginti su iš anksto nustatyta atskaitos scenarijumi. Proporcingais ataskaitų teikimo reikalavimais bus nustatyta, kokia būtinoji informacija turės būti teikiama apie įrangą, kuri viršija tam tikrą kainos ribą.

Be to, Komisija atliks tarpinį vertinimą ir galutinį vertinimą. Šie vertinimai bus atliekami pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo¹³ 22 ir 23 punktus, kuriuose trys institucijos patvirtino, kad galiojančių teisės aktų ir vykdomos politikos vertinimai turėtų būti tolesnių veiksmų pasirinkimo poveikio vertinimų pagrindas. Priemonės poveikis vietos lygmeniu bus vertinamas remiantis rodikliais ir siektinomis reikšmėmis, taip pat ir išsamia priemonės aktualumo, efektyvumo, veiksmingumo, ES pridėtinės vertės ir suderinamumo su kitomis ES politikos sritimis analize. Juose bus įvertinta įgyta patirtis, siekiant nustatyti bet kokią trūkumą ar problemas arba galimybę toliau tobulinti veiksmus ar jų rezultatus ir padėti kuo labiau didinti jų poveikį. Jie taip pat apims reguliavimo išlaidų, naudos ir santaupų nustatymą ir kiekybinį įvertinimą.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

I skyrius. Bendrosios nuostatos

Šiuo reglamentu ir Reglamentu (ES) [2018/XXX] dėl sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės¹⁴ steigiamas Integruoto sienų valdymo fondas. Abi priemonės glaudžiai

¹² https://ec.europa.eu/taxation_customs/expert-teams-europa_en

¹³ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

¹⁴ COM(2018) 473.

susiję: pirmosios priemonės, kuri sukurama šiuo pasiūlymu, lėšomis remiamas įrangos, skirtos prekėms tikrinti Sąjungos pasienyje, pirkimas, o antrosios priemonės lėšomis remiama įranga, naudojama išskirtinai patikroms, susijusioms su sienų valdymu ir vizomis (įgyvendinant šią priemonę taip pat remiami kiti su integruotu sienų valdymu susiję veiksmai). Būtinybė Integruoto sienų valdymo fondą steigti kaip išsamią finansavimo sistemą, kurią sudaro du konkretiems sektoriams skirti pasiūlymai, kyla dėl to, kad atsižvelgiant į platų siekiamų tikslų spektrą kaip teisinis pagrindas turi būti taikomos skirtingos Sutarties nuostatos.

Taigi ši priemonė visų pirma skirta muitų sąjungai ir muitinėms remti. Remiantis teisiniu pagrindu, įranga pirmiausia bus skirta muitiniam tikrinimui atlikti. Vis dėlto laikytina, kad priemonė apima ne tik muitų teisės aktus, bet ir kitus teisės aktus, susijusius su prekių judėjimu iš Sąjungos muitų teritorijos į jos išorę ir atvirkščiai, t. y. kitus teisės aktus, susijusius su vidaus rinkos, bendrosios prekybos politikos ir kitų Sąjungos politikos sričių, turinčių įtakos prekybai, išorės aspektais ir su bendru tiekimo grandinės saugumu.

Priemone siekiama remti muitų sąjungą ir muitines siekiant apsaugoti finansinius ir ekonominius Sąjungos ir jos valstybių narių interesus, užtikrinti saugumą ir saugą, apsaugoti Sąjungą nuo nesąžiningos ir neteisėtos prekybos kartu sudarant geresnes sąlygas teisėtai verslo veiklai. Konkrečiai priemonė padės užtikrinti adekvatų ir ekvivalentišką muitinį tikrinimą remiant reikiamos, pažangios ir patikimos muitinio tikrinimo įrangos pirkimą, techninę priežiūrą ir modernizavimą.

Priemonės įgyvendinimo metodas bus tiesioginis valdymas, visų pirma skiriant dotacijas. Siekdama užtikrinti visos naudojant Sąjungos programų paramą perkamos įrangos veiksmingumą ir sąveikumą, Komisija sukurs koordinavimo mechanizmą, taikysimą rengiant darbo programas.

II skyrius. Tinkamumas finansuoti

Bus leidžiama šios priemonės lėšomis finansuoti tinkamos finansuoti įrangos, visų pirma skirtos muitiniam tikrinimui atlikti, pirkimą, techninę priežiūrą ir modernizavimą. Kadangi didžioji dalis muitinio tikrinimo įrangos gali vienodai ar prireikus tikti kitų teisės aktų (pavyzdžiui, nuostatų dėl vizų ar policijos) laikymosi kontrolei vykdyti, nedraudžiama, o kaip tik aiškiai leidžiama finansuoti įrangą, kuri, be muitinio tikrinimo, naudojama ir kitiems tikslams. Taip bus užtikrintas kuo didesnis šios priemonės lėšomis finansuojamų galimų veiksmų poveikis.

Kad finansavimas būtų skiriamas koncentruotai ir atsižvelgiant į prioritetus, į priemonę įtraukti tinkamumo finansuoti kriterijai ir finansuoti netinkamos išlaidos. Kalbant konkrečiau, remiamasi ne tik aiškiu finansuoti netinkamų išlaidų sąrašu, bet ir įrangos naudojimo tikslu: gali būti finansuojama tik su bent vienu iš šių šešių tikslų susijusi įranga: bekontaktis tikrinimas; prie kūno ir kūno ertmėse slepiamų daiktų aptikimas; spinduliuotės aptikimas ir nuklidų nustatymas; mėginių analizė laboratorijoje; mėginių ėmimas ir jų analizė vietoje; tikrinimas rankiniais prietaisais. 1 priede pateiktas orientacinis įrangos pagal muitinio tikrinimo tikslą sąrašas. Kadangi poreikiai laikui bėgant gali keistis, Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais iš dalies keisti šį tikrinimo tikslų sąrašą ir 1 priedą.

Be muitinio tikrinimo įrangos pirkimo, techninės priežiūros ir modernizavimo, priemonės lėšomis, kai tikslinga, turėtų būti remiamas muitinio tikrinimo įrangos pirkimas ar modernizavimas naujiems įrangos vienetams ar naujoms funkcijoms eksploatavimo sąlygomis išbandyti. Tai būtinas žingsnis prieš valstybėms narėms perkant didelį kiekį tokios naujos

įrangos. Bandymai eksploataavimo sąlygomis – papildomas etapas po mokslinių tyrimų veiksmų, vykdomų įgyvendinant programą „Horizontas 2020“. Kad būtų galima pasinaudoti visa galima Sąjungos finansavimo nauda ir išvengti finansavimo dubliavimo, Komisija užtikrins tinkamą šių dviejų priemonių koordinavimą rengiant darbo programas.

Siekiant kuo didesnės ES pridėtinės vertės, šia priemone galės naudotis visos valstybių narių administravimo įstaigos, vykdančios muitinės ir susijusias pareigas. Norėdama gauti finansavimą, valstybės narės muitinė turės pateikti informaciją, reikalingą poreikiams įvertinti, kaip nustatyta 11 straipsnio 3 dalyje.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [2018/XXX]¹⁵ sudaroma bendradarbiavimo muitinių klausimais programa „Muitinė“, skirta muitų sąjungai ir muitinėms paremti. Siekiant išlaikyti visų bendradarbiavimo veiksmų suderinamumą ir horizontalų koordinavimą, tikslinga visus juos vykdyti pagal vieną teisės aktą ir taisyklių rinkinį. Todėl šios priemonės lėšomis bus remiamas tik finansuoti tinkamos muitinio tikrinimo įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir modernizavimas, o pagal bendradarbiavimo muitinių klausimais programą „Muitinė“ bus remiami susiję veiksmai, pavyzdžiui, bendradarbiavimas siekiant įvertinti poreikius arba rengti su atitinkama įranga susijusius mokymus.

III skyrius. Dotacijos

Dotacijos bus skiriamos laikantis Finansinio reglamento nuostatų. Atsižvelgiant į taikant priemonę teikiamos paramos gavėjų išskirtinumą, t. y. paramos gavėjos yra valstybių narių muitinės, ir į Finansiniame reglamente numatytas leidžiančias nukrypti nuostatas, dotacijos bus skiriamos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus.

Kadangi vienam veiksmui gali būti skiriami įnašai iš kelių programų, reikėtų išvengti finansavimo dubliavimo. Todėl specialia nuostata neleidžiamas Sąjungos finansavimas taikant kelias priemones toms pačioms išlaidoms padengti.

IV skyrius. Programavimas, stebėseną, vertinimas ir kontrolė

Priemonė bus įgyvendinama pagal darbo programas, kurias tvirtins Komisija, laikydamasi nagrinėjimo procedūros, nurodytos 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, 5 straipsnyje.

Darbo programos rengimas bus pagrįstas poreikių įvertinimais, kurie glaustai aptarti pirmiau, o išsamiau aprašyti poveikio vertinimo 6 priede. Šie poreikių vertinimai bus atliekami pagal programą „Muitinė 2020“, o nuo 2021 m. – pagal naująją programą „Muitinė“.

Siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti priemonės tikslai, sukurta išsami stebėsenos, vertinimo ir ataskaitų teikimo sistema. Visų pirma vertinimo ataskaitų teikimo sistema užtikrina, kad priemonės vertinimo duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai, laiku ir būtų pakankamai išsamūs; tokie duomenys ir informacija perduodami Komisijai taip, kad atitiktų kitas teisinės nuostatas, pavyzdžiui, prireikus asmens duomenys turi būti anoniminami. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

¹⁵ COM(2018) 442.

V skyrius. Įgaliojimų delegavimas ir komiteto procedūra

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

- peržiūrimi tikrinimo tikslai, t. y. pagrindiniai tinkamumo finansuoti kriterijai, nes laikui bėgant jie gali labai keistis atsižvelgiant į muitinių prioritetus, grėsmes ir technologijas,
- iš dalies keičiamas 2 priedas prireikus peržiūrėti arba papildyti rodiklius ir šį reglamentą papildyti nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos.

Komisijai padės komitetas. Siekiant užtikrinti visų muitinės veiksmų, atliekamų pagal šią priemonę ir programą „Muitinė“, nuoseklumą ir horizontalųjį koordinavimą, siūloma steigti vieną komitetą. Kadangi komitetas jau veikia pagal dabartinę programą „Muitinė 2020“ ir siūloma jį patvirtinti naujojoje programoje „Muitinė“, siūloma, kad programos „Muitinė“ komiteto kompetencijai priklausytų ir ši priemonė.

VI skyrius. Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

Bus užtikrinta nuosekli, veiksminga ir proporcinga informacija, skirta įvairioms auditorijoms, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 33, 114 ir 207 straipsnius,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) 2 140 muitinės įstaigų², veikiančių prie Europos Sąjungos išorės sienų, turi būti apsirūpinusios tinkama įranga, kad būtų užtikrintas muitų sąjungos veikimas. Adekvatus ir ekvivalentiškas muitinis tikrinimas vis aktualesnis ne tik dėl tradicinės muitinių funkcijos surinkti pajamas, bet ir dėl būtinybės stiprinti prekių, įvežamų ir išvežamų per Sąjungos išorės sienas, kontrolę saugos ir saugumo sumetimais. Kita vertus, ta prekių judėjimo per išorės sienas kontrolė turėtų ne apsunkinti, o greičiau palengvinti teisėtą prekybą su trečiosiomis valstybėmis;
- (2) šiuo metu valstybių narių atliekamas muitinis tikrinimas skiriasi. Tuos skirtumus lemia tiek geografiniai valstybių narių skirtumai, tiek jų turimi pajėgumai ir ištekliai. Valstybių narių gebėjimas reaguoti į nuolatinės verslo modelių ir tiekimo grandinių kaitos keliamus sunkumus priklauso ne tik nuo žmogiškųjų veiksnių, bet ir nuo to, ar jos turi modernios ir patikimos muitinio tikrinimo įrangos. Kad būtų pašalinti esami skirtumai, labai svarbu turėti ekvivalentišką muitinio tikrinimo įrangą. Tai padės užtikrinti ekvivalentiškesnį muitinį tikrinimą valstybėse narėse ir taip išvengti prekių srautų nukreipimo per silpniausias vietas;
- (3) valstybės narės ne kartą išsakė finansinės paramos poreikį ir paprašė nuodugniai išnagrinėti reikiamos įrangos klausimą. 2017 m. kovo 23 d. Tarybos išvadose dėl muitinių finansavimo³ Komisija paraginta „įvertinti galimybę pagal būsimas Komisijos finansines programas finansuoti su technine įranga susijusius poreikius [...] ir gerinti muitinių ir kitų teisėsaugos institucijų veiksmų koordinavimą ir [...] jų bendradarbiavimą finansavimo tikslais“;

¹ OL C , , p. .

² 2016 m. muitų sąjungos rezultatų ataskaita, skelbiama adresu https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2016-taxation-and-customs-union_en.

³ <https://www.consilium.europa.eu/media/22301/st09581en17-vf.pdf> ir <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7586-2017-INIT/en/pdf>.

- (4) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013⁴ muitinis tikrinimas suprantamas kaip konkretūs veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi ne tik muitų teisės aktų, bet ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių prekių, vežamų tarp Sąjungos muitų teritorijos ir už šios teritorijos ribų esančių šalių ar teritorijų, įvežimo, išvežimo, vežimo tranzitu, gabenimo, saugojimo ir galutinio vartojimo, taip pat ne Sąjungos prekių ir prekių, kurioms taikoma galutinio vartojimo procedūra, laikymo Sąjungos muitų teritorijoje ir gabenimo joje tvarką. Šiais kitais teisės aktais muitinėms suteikiami įgaliojimai atlikti konkrečias tikrinimo užduotis yra susiję su nuostatomis dėl apmokestinimo, visų pirma akcizais ir pridėtinės vertės mokesčiu, taip pat dėl vidaus rinkos išorės aspektų, bendrosios prekybos politikos ir kitų su prekyba susijusių bendrųjų Sąjungos politikos sričių, visos tiekimo grandinės saugumo užtikrinimo ir Sąjungos ir jos valstybių narių finansinių ir ekonominių interesų apsaugos;
- (5) parėmus prie Sąjungos išorės sienų atliekamo adekvataus ir ekvivalentiško muitinio tikrinimo lygio užtikrinimą, muitų sąjunga duotų maksimalią naudą. Tikslinė muitinio tikrinimo įrangai skirta Sąjungos intervencinė priemonė, kuria šalinami skirtumai, padėtų didinti bendrą valstybių narių sanglaudą. Turėti modernią ir patikimą tikrinimo įrangą prie išorės sienų yra būtina siekiant atremti pasaulinius iššūkius, visų pirma atsižvelgiant į būtinybę apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių finansinius interesus ir kartu palengvinti teisėtą prekybą;
- (6) todėl tikslinga sukurti naują muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonę;
- (7) valstybių narių muitinių atsakomybė vis didėja – dažnai jos atsakingos ir už saugumą prie išorės sienų, o sienų kontrolės vykdymo ir prie išorės sienų atliekamo muitinio tikrinimo ekvivalentiškumo užtikrinimo klausimas turi būti sprendžiamas teikiant valstybėms narėms adekvačią finansinę Sąjungos paramą. Taip pat svarbu skatinti tarpžinybinį kiekvienos valstybės narės institucijų, atsakingų už sienų kontrolę ir kitas pasienyje vykdomas užduotis, bendradarbiavimą Sąjungos pasienyje, susijusį su prekių kontrole ir asmenų tikrinimu;
- (8) todėl būtina įsteigti Integruoto sienų valdymo fondą (toliau – Fondas);
- (9) dėl SESV V antraštinės dalies teisinių ypatumų ir dėl skirtingo teisinio pagrindo, taikomo išorės sienų politikai ir muitiniam tikrinimui, teisiškai neįmanoma Fondo įsteigti kaip vienos priemonės;
- (10) todėl Fondą reikėtų steigti kaip išsamią Sąjungos finansinės paramos sienų valdymo srityje sistemą, apimančią muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonę (toliau – Priemonė), sukuriama šiuo reglamentu, ir sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonę, sukuriama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) .../...⁵;
- (11) šiame reglamente nustatomas Priemonės finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip nurodyta 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos

⁴ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

⁵ COM(2018) 473.

tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo⁶ 17 punkte;

- (12) Priemonei taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/XXXX⁷ (toliau – Finansinis reglamentas). Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis;
- (13) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [2018/XXX]⁸ sudaroma bendradarbiavimo muitinių klausimais programa „Muitinė“, skirta muitų sąjungai ir muitinėms paremti. Siekiant išlaikyti visų bendradarbiavimo veiksmų suderinamumą ir horizontalų koordinavimą, tikslinga visus juos vykdyti pagal vieną teisės aktą ir taisyklių rinkinį. Todėl Priemonės lėšomis turėtų būti remiamas tik finansuoti tinkamos muitinio tikrinimo įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir modernizavimas, o pagal bendradarbiavimo muitinių klausimais programą „Muitinė“ turėtų būti remiami susiję veiksmai, pavyzdžiui, bendradarbiavimas siekiant įvertinti poreikius arba rengti su atitinkama įranga susijusius mokymus;
- (14) be to, kai tikslinga, Priemonės lėšomis turėtų būti remiamas muitinio tikrinimo įrangos pirkimas arba modernizavimas naujiems įrangos vienetams ar naujoms funkcijoms išbandyti eksploataavimo sąlygomis prieš valstybėms narėms perkant didelį kiekį tokios naujos įrangos. Bandymai eksploataavimo sąlygomis turėtų visų pirma remtis mokslinių muitinio tikrinimo įrangos tyrimų, finansuojamų pagal Reglamentą (ES) [2018/XXX]⁹, rezultatais;
- (15) didžioji dalis muitinio tikrinimo įrangos gali vienodai ar prireikus tikti kitų teisės aktų, pavyzdžiui, nuostatų dėl sienų valdymo, vizų ar policijos bendradarbiavimo, laikymosi kontrolei vykdyti. Todėl Integruoto sienų valdymo fondas sumanytas kaip dvi viena kitą papildančios priemonės, kurių taikymo įrangai pirkti sritys nors ir skiriasi, bet dera tarpusavyje. Viena vertus, Reglamentu (ES) [2018/XXX]¹⁰ sukurtos sienų valdymo ir vizų priemonės lėšomis nebus remiama įranga, kurią galima naudoti ir sienų valdymo, ir muitinio tikrinimo reikmėms. Kita vertus, šiuo reglamentu sukurtos muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonės lėšomis bus ne tik finansiškai remiama įranga, kurios pagrindinė paskirtis – muitinis tikrinimas, bet ir leidžiama ją naudoti kitais tikslais, pavyzdžiui, sienų kontrolės ir saugumo. Paskirsčius funkcijas bus skatinamas Reglamento (ES) 2016/1624¹¹ 4 straipsnio e punkte nurodytas tarpžinybinis bendradarbiavimas, kuris yra integruoto sienų valdymo koncepcijos komponentas, ir taip sudarytos sąlygos muitinėms ir sienos apsaugos institucijoms dirbti kartu ir užtikrintas kuo didesnis Sąjungos biudžeto poveikis remiant dalijimąsi tikrinimo įranga ir jos sąveikumą;
- (16) nukrypstant nuo Finansinio reglamento, turėtų būti galima veiksmą finansuoti kelių Sąjungos programų ar priemonių lėšomis, siekiant sudaryti sąlygas ir, kai tinkama,

⁶ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarpinstitucinis Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos susitarimas dėl biudžeto disciplinos, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo (OL C 373, 2013 12 20, p. 1).

⁷ COM(2016) 605.

⁸ COM(2018) 442.

⁹ COM(2018) 435.

¹⁰ COM(2018) 473.

¹¹ 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB (OL L 251, 2016 9 16, p. 1).

paremti kelias sritis apimančią bendradarbiavimą ir sąveiką. Tačiau tokiais atvejais, laikantis Finansiniame reglamente nustatyto principo, pagal kurį draudžiamas dvigubas finansavimas, įnašais negali būti dengiamos tos pačios išlaidos;

- (17) atsižvelgiant į tai, kad muitinių prioritetai, grėsmės ir technologijos sparčiai kinta, darbo programos neturėtų apimti ilgo laikotarpio. Be to, dėl būtinybės sudaryti metines darbo programas didėja administracinė našta Komisijai ir valstybėms narėms, nors to ir nereikia Priemonei įgyvendinti. Atsižvelgiant į tai, iš principo darbo programos turėtų apimti daugiau nei vienus biudžetinius metus;
- (18) siekiant užtikrinti vienodas darbo programų įgyvendinimo pagal šį reglamentą sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹²;
- (19) nors centralizuotas įgyvendinimas yra būtinas siekiant konkretaus tikslo užtikrinti ekvivalentišką muitinį tikrinimą, dėl techninio Priemonės pobūdžio reikia atlikti techninį parengiamąjį darbą. Todėl įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas nuo nacionalinės kompetencijos ir patirties priklausančių poreikių, vertinimais, į kuriuos įsitrauktų valstybių narių muitinių administracijos. Šie poreikių vertinimai turėtų būti grindžiami aiškia metodika, įskaitant būtiną etapų skaičių, užtikrinantį reikiamos informacijos surinkimą;
- (20) siekiant užtikrinti reguliarią stebėseną ir ataskaitų teikimą, reikėtų nustatyti tinkamą įgyvendinant priemonę pasiektų rezultatų ir vykdomų veiksmų stebėsenos sistemą. Tokia stebėseną ir ataskaitų teikimas turėtų būti grindžiami rodikliais, pagal kuriuos įvertinamas įgyvendinant priemonę vykdomų veiksmų poveikis. Į ataskaitų teikimo reikalavimus turėtų būti įtraukta tam tikra informacija apie muitinio tikrinimo įrangą, viršijančią tam tikrą kainos ribą;
- (21) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹³ 22 ir 23 punktais, Priemonę reikia vertinti remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms. Prireikus į šiuos reikalavimus gali būti įtraukti išmatuojami rodikliai, kuriais remiantis vertinamas Priemonės poveikis vietoje;
- (22) siekiant tinkamai reaguoti į politikos prioritetų, grėsmių ir technologijų kaitą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiami muitinio tikrinimo tikslai, susiję su Priemonės lėšomis tinkamai finansuoti veiksmais, ir rodiklių, pagal kuriuos nustatoma, ar pasiekti konkretūs tikslai, sąrašas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai

¹² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

¹³ 2016 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (23) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁴, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95¹⁵, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹⁶ ir Reglamentą (ES) 2017/1939¹⁷ Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir prireikus administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebuvo sukčiavimo, korupcijos ar kitos nusikalstamos veikos atvejų, kenkiančių Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus, kenkiančius Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹⁸, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;
- (24) šiam reglamentui taikomos horizontalios finansinės taisyklės, kurias Europos Parlamentas ir Taryba priėmė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį. Šiomis Finansiniame reglamente išdėstytomis taisyklėmis visų pirma reglamentuojama biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarka, apimanti dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus, netiesioginį įgyvendinimą, ir numatomos finansų pareigūnų atsakomybės patikros. Pagal SESV 322 straipsnį priimtose taisyklėse taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga, jeigu valstybėse narėse nustatoma visuotinių teisinės valstybės principo taikymo trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra viena esminių išankstinių patikimo finansų valdymo ir efektyvaus ES finansavimo sąlygų;
- (25) finansavimo rūšys ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami remiantis gebėjimu pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į kontrolės išlaidas, administracinę naštą ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Todėl turėtų būti apsvarstyta galimybė naudoti fiksuotąsias sumas,

¹⁴ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹⁵ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

¹⁶ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

¹⁷ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

¹⁸ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;

- (26) kadangi šio reglamento, kuriuo siekiama sukurti priemonę muitų sąjungai ir muitinėms paremti, tikslo valstybės narės atskirai negali deramai pasiekti dėl objektyvių skirtumų, kuriuos lemia geografinės aplinkybės, ir jo geriau siekti Sąjungos lygmeniu taikant koordinuotą požiūrį ir centralizuotą finansavimą, padėsiantį užtikrinti ekvivalentišką muitinio tikrinimo lygį ir kokybę, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu sukuriamą muitinio tikrinimo įrangos finansinės paramos priemonė (toliau – Priemonė), kuri yra Integruoto sienų valdymo fondo (toliau – Fondas) dalis ir kurios lėšomis remiamas muitinio tikrinimo įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir modernizavimas.
2. Šiuo reglamentu kartu su Reglamentu [2018/XXX] dėl sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą¹⁹, įsteigiamas Fondas.
3. Jame nustatomi Priemonės tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) muitinė – institucija, apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 punkte;
- (2) muitinis tikrinimas – konkretūs veiksmai, apibrėžti Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 3 punkte;
- (3) muitinio tikrinimo įranga – įranga, visų pirma skirta muitiniam tikrinimui atlikti;
- (4) mobilioji muitinio tikrinimo įranga – transporto priemonė, kuri ne tik atlieka judėjimo funkciją, bet yra ir muitinio tikrinimo įrangos vienetas arba kurioje įrengta visa reikalinga muitinio tikrinimo įranga;

¹⁹ COM(2018) 473.

- (5) techninė priežiūra – profilaktiniai, korekciniai ir prognostiniai veiksmai, įskaitant veikimo ir funkcijų patikras, parangą, taisymą ir kapitalinį remontą, bet neįskaitant modernizavimo, būtini nustatytam muitinio tikrinimo įrangos vieneto tinkamumui naudoti išlaikyti ar atkurti ir maksimaliai jo naudojimo trukmei užtikrinti;
- (6) modernizavimas – būtini veiksmai pasenusiam muitinio tikrinimo įrangos vienetai patobulinti, kad jo būklė atitiktų pažangiausių tinkamumo naudoti standartus.

3 straipsnis

Priemonės tikslai

- 1. Bendrasis Priemonės, kuri yra Integruoto sienų valdymo fondo dalis, tikslas – remti muitų sąjungą ir muitines siekiant apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių finansinius ir ekonominius interesus, visoje Sąjungoje užtikrinti saugumą ir saugą, apsaugoti Sąjungą nuo nesąžiningos ir neteisėtos prekybos kartu sudarant geresnes sąlygas teisėtai verslo veiklai.
- 2. Konkretus Priemonės tikslas – padėti užtikrinti adekvatų ir ekvivalentišką muitinį tikrinimą remiant reikiamos, pažangios ir patikimos muitinio tikrinimo įrangos pirkimą, techninę priežiūrą ir modernizavimą.

4 straipsnis

Biudžetas

- 1. Priemonės įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas – 1 300 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
- 2. Iš 1 dalyje nurodytos sumos taip pat gali būti finansuojamos pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitos su Priemonės valdymu ir pasiektų jos tikslų vertinimu susijusios veiklos išlaidos. Be to, iš jos gali būti finansuojamos išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, jei jie susiję su Priemonės tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, kurie visų pirma skirti informacijai apdoroti ir jos mainams vykdyti, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę ir administracinę paramą, kurios reikia Priemonei valdyti.

5 straipsnis

ES finansavimas ir jo formos

- 1. Priemonė įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento.
- 2. Finansavimas Priemonės lėšomis gali būti teikiamas bet kuria iš Finansiniame reglamente nustatytų formų, visų pirma skiriant dotacijas.
- 3. Kai remiamas veiksmas susijęs su įrangos pirkimu ar modernizavimu, Komisija sukuria koordinavimo mechanizmą, kuriuo užtikrinamas visos įrangos, perkamos naudojant Sąjungos programų ir priemonių paramą, efektyvumas ir sąveikumas.

II SKYRIUS

TINKAMUMAS FINANSUOTI

6 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

1. Priemonės lėšomis finansuoti tinkami veiksmai turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - (a) jais įgyvendinami 3 straipsnyje nurodyti tikslai;
 - (b) jais remiamas muitinio tikrinimo įrangos, naudojamos vienu ar keliais toliau nurodytais muitinio tikrinimo tikslais, pirkimas, techninė priežiūra ir modernizavimas:
 - (1) bekontaktis tikrinimas;
 - (2) prie kūno ir kūno ertmėse slepiamų daiktų aptikimas;
 - (3) spinduliuotės aptikimas ir nuklidų nustatymas;
 - (4) mėginių analizė laboratorijoje;
 - (5) mėginių ėmimas ir jų analizė vietoje;
 - (6) tikrinimas rankiniais prietaisais.

Orientacinis muitinio tikrinimo įrangos, kuri gali būti naudojama 1–6 punktuose nurodytais muitinio tikrinimo tikslais, sąrašas pateiktas 1 priede.
2. Tinkamai pagrįstais atvejais, nukrypstant nuo 1 dalies, veiksmai taip pat gali apimti muitinio tikrinimo įrangos pirkimą, techninę priežiūrą ir modernizavimą naujiems įrangos vienetams arba naujoms funkcijoms išbandyti eksploataavimo sąlygomis.
3. Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami 1 dalies b punkte ir 1 priede nustatyti muitinio tikrinimo tikslai, jei laikoma, kad juos būtina peržiūrėti.
4. Priemonės lėšomis finansuojama muitinio tikrinimo įranga, be muitinio tikrinimo tikslų, gali būti naudojama papildomais tikslais, įskaitant asmenų tikrinimą, siekiant padėti nacionalinėms sienų valdymo institucijoms, ir tyrimą.

7 straipsnis

Finansuoti tinkami subjektai

Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 197 straipsnio, finansuoti tinkami subjektai yra valstybių narių muitinės, jei jos pateikia poreikiams įvertinti, kaip nustatyta 11 straipsnio 3 dalyje, reikalingą informaciją.

8 straipsnis

Bendro finansavimo norma

1. Priemonės lėšomis gali būti finansuojama iki 80 proc. tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.

2. Šią viršutinę ribą viršijantis finansavimas gali būti suteiktas tik išimtiniais tinkamai pagrįstais atvejais.

9 straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos

Priemonės lėšomis negali būti finansuojamos šios išlaidos:

- (a) su žemės pirkimu susijusios išlaidos;
- (b) su infrastruktūra, pavyzdžiui, pastatais ar lauko įrenginiais, taip pat su baldais susijusios išlaidos;
- (c) išlaidos, susijusios su elektroninėmis sistemomis, išskyrus programinę įrangą, kurios tiesiogiai reikia naudojant muitinio tikrinimo įrangą;
- (d) tinklų, kaip antai apsaugotų arba neapsaugotų ryšio kanalų, arba abonementinių mokesčių išlaidos;
- (e) išlaidos transporto priemonėms, pvz., kelių transporto priemonėms, orlaiviams arba laivams, išskyrus mobiliąją muitinio tikrinimo įrangą;
- (f) muitinio tikrinimo įrangai skirtų suvartojamų reikmenų, įskaitant etalonines arba kalibravimo medžiagas, išlaidos;
- (g) išlaidos, susijusios su asmeninės apsaugos priemonėmis.

III SKYRIUS

DOTACIJOS

10 straipsnis

Dotacijų skyrimas, papildomumas ir mišrus finansavimas

1. Priemonės dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.
2. Remiantis Finansinio reglamento 195 straipsnio f punktu, dotacijos 7 straipsnyje nurodytiems reikalavimus atitinkantiems subjektams skiriamos neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 191 straipsnio, veiksmui, kuriam skirtas įnašas iš bendradarbiavimo muitinių klausimais programos „Muitinė“, nustatytos Reglamentu (ES) [2018/XXX]²⁰, arba iš bet kurios kitos Sąjungos programos, gali būti skirtas įnašas ir iš Priemonės lėšų, jeigu įnašai nepadengia tų pačių išlaidų. Kiekvienos Sąjungos programos įnašo taisyklės taikomos atitinkamam tam veiksmui skirtam įnašui. Sudėtinio finansavimo suma neviršija bendrų finansuoti tinkamų veiksmo išlaidų sumos, o iš skirtingų Sąjungos programų skiriamos paramos sumos apskaičiuojamos proporcingai pagal dokumentus, kuriuose nustatytos paramos sąlygos.

²⁰

COM(2018) 442.

IV SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS, STEBĖSENA IR VERTINIMAS

11 straipsnis

Darbo programa

1. Priemonė įgyvendinama vykdant Finansinio reglamento 110 straipsnio 2 dalyje nurodytas darbo programas.
2. Komisija darbo programas tvirtina įgyvendinimo aktu. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 15 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Rengiant 1 dalyje nurodytas darbo programas atliekamas poreikių vertinimas, kurį sudaro bent šie dalykai:
 - (a) bendras sienos perėjimo punktų suskirstymas į kategorijas;
 - (b) išsamus turimos muitinio tikrinimo įrangos aprašas;
 - (c) bendras muitinio tikrinimo įrangos būtiną ir optimalaus standarto nustatymas pagal sienos perėjimo punktų kategoriją ir
 - (d) detalus finansinių poreikių įvertinimas.

Poreikių vertinimas atliekamas remiantis veiksmiais pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) Nr. 1294/2013²¹ sudarytą programą „Muitinė 2020“ arba pagal Reglamentu (ES) [2018/XXX]²² sudarytą bendradarbiavimo muitinių klausimais programą „Muitinė“ ir reguliariai, ne rečiau kaip kas 3 metus, atnaujinamas.

12 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiama Priemonės įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų bendrojo ir konkretaus tikslų, ataskaita, pateikti 2 priede.
2. Kad būtų užtikrintas efektyvus pažangos, padarytos siekiant Priemonės tikslų, įvertinimas, Komisijai pagal 14 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas 2 priedas prireikus persvarstyti arba papildyti rodiklius ir šį reglamentą papildyti nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad Priemonės įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

²¹ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1294/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Europos Sąjungos muitinių veiksmų programa („Muitinė 2020“) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 624/2007/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 209).

²² COM(2018) 442.

4. 3 dalyje nurodytais ataskaitų teikimo reikalavimais numatoma, kad Komisijai turėtų būti kasmet teikiama bent toliau nurodyta informacija, kai muitinio tikrinimo įrangos vieneto kaina be mokesčių viršija 10 000 EUR:
 - (a) muitinio tikrinimo įrangos eksploatacijos pradžios ir nutraukimo datos;
 - (b) statistiniai muitinio tikrinimo įrangos naudojimo duomenys;
 - (c) informacija apie muitinio tikrinimo įrangos naudojimo rezultatus.

13 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Tarpinis Priemonės vertinimas atliekamas, kai turima pakankamai informacijos apie Priemonės įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Priemonės įgyvendinimo pradžios.
3. Galutinį Priemonės vertinimą Komisija atlieka baigus įgyvendinti Priemonę, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

V SKYRIUS

ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS IR KOMITETO PROCEDŪRA

14 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 6 straipsnio 3 dalyje ir 12 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami iki 2028 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 6 straipsnio 3 dalyje ir 12 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 6 straipsnio 3 dalį ir 12 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

15 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda programos „Muitinė“ komitetas, nurodytas Reglamento (ES) [2018/XXX]²³ 18 straipsnyje.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VI SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Priemone ir jos veiksmiais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Priemonei skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

17 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 4 straipsnio 2 dalyje nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

²³ COM(2018) 442.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl muitinio tikrinimo įrangos finansinės priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) (*programų grupė*)

11 Sienų valdymas

11.02 Integruoto sienų valdymo fondas

11.02.11 Muitinio tikrinimo įrangos priemonė

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

X nauja priemone

☐ nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus¹

☐ esamos priemonės galiojimo pratęsimu

☐ vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Priemonė bus įgyvendinama įgyvendinimo aktu, kuriuo patvirtinama darbo programa. Dokumentą planuojama priimti 2021 m. I-ajame ketvirtyje, atlikus poreikių vertinimą (pagal dabartinę programą „Muitinė 2020“) ir pasikonsultavus su programos „Muitinė“ komitetu. Darbo programa bus vykdoma sudarant susitarimus dėl dotacijų su paramos gavėjais ne vėliau kaip nuo 2021 m. II-ojo ketvirčio.

1.4.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*). Komisija siūlo šią naują priemonę pripažindama būtinybę užtikrinti ekvivalentišką muitinį tikrinimą valstybėse narėse, siekiant išvengti prekių srautų nukreipimo per silpniausias vietas. Užtikrinti ekvivalentišką muitinio tikrinimo įrangą ir infrastruktūrą yra svarbu siekiant spręsti esamų skirtumų klausimą. Šiuos skirtumus iš dalies lemia valstybių narių turimų pajėgumų ir išteklių skirtumai. Jų gebėjimas reaguoti į nuolatinės verslo modelių ir tiekimo grandinių kaitos keliamus sunkumus priklauso ne tik nuo žmoniškųjų veiksmų, bet ir nuo to, ar jos turi modernios ir patikimos tikrinimo įrangos. Vis didėjant prekių kiekiui ir kartu didėjant poreikiui užtikrinti sienų kontrolę nebeužtenka vien tik tradicinės muitinių vykdomos mokesčių surinkimo

¹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

funkcijos, bet iškyla būtinybė labai sustiprinti per ES išorės sienas įvežamų ir išvežamų prekių kontrolę, siekiant užtikrinti saugą ir saugumą. Kita vertus, prekių judėjimo per išorės sienas kontrolė neturėtų apsunkinti, o greičiau palengvinti teisėtą prekybą.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinę vertę (*ex post*). Pasiiekti šį muitų sąjungos tikslą įmanoma tik užtikrinant, kad net silpniausia grandis būtų pakankamai pajėgi atlikti savo funkciją. Priemonė bus remiama muitų sąjunga ir ji visų pirma papildys programos „Muitinė“ veiksmus.

1.4.3. Panašios patirties išvados

Netaikoma

1.4.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Priemonė glaudžiai susijusi su naująja programa „Muitinė“, pagal kurią bus remiamas poreikių vertinimas. Be to, ji yra susijusi su Europos kovos su sukčiavimu tarnybos OLAF vykdoma veikla kovojant su sukčiavimu, kuria siekiama apsaugoti Sąjungos finansinius interesus pagal SESV 325 straipsnį.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

X trukmė ribota

- X galioja nuo 2021 01 01 iki 2027 12 31
- X įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2021 m. iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2021 m. iki 2030 m.

☐ trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)²

X Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- X padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis.

☐ Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės subjektams;
- ☐ privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ valstybės narės privatinės teisės reglamentuojamoms įstaigoms, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

--

² Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Tarpinis vertinimas, kaip įgyvendinami Priemonės tikslai ir koks yra jos veiksmingumas ir pridėtinė vertė Sąjungai, atliekamas, kai turima pakankamai informacijos apie Priemonės įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Priemonės įgyvendinimo pradžios.

Atliekant galutinį įvertinimą turėtų būti vertinamas Priemonės ilgalaikis poveikis ir tvarumas. Jis atliekamas baigus įgyvendinti Priemonę, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po finansavimo laikotarpio pabaigos.

Tie vertinimai turėtų būti grindžiami, be kita ko, nustatytais stebėsenos ir ataskaitų teikimo rodikliais.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ai), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės sistemos pagrindimas*

Muitinio tikrinimo įrangos priemonei tinkamiausia galimybė – tiesioginis valdymas teikiant dotacijas nacionalinėms valdžios institucijoms muitinio tikrinimo įrangos pirkimo, techninės priežiūros ir tobulinimo tikslais.

Naująja ES intervencine priemone siekiama spręsti esamų skirtumų tarp valstybių narių klausimą ir užtikrinti muitinio tikrinimo ekvivalentiškumą visoje muitų sąjungoje. Toks tikslas akivaizdžiai reikalauja nacionalines sienas peržengiančio koordinavimo, kuris geriausiai gali būti įgyvendinamas centralizuotai tiesioginio valdymo būdu. Kadangi įrangą, kurią nacionalinės valdžios institucijos naudoja vykdydamos savo pareigas ES pasienyje, ir toliau tiesiogiai valdys jos, o ne Sąjunga, ES intervencinė priemonė būtų dotacijos valstybėms narėms, kuriomis remiamas muitinio tikrinimo įrangos pirkimas, techninė priežiūra ir tobulinimas pagal atsižvelgiant į sienos tipą iš anksto nustatytus standartus.

Tiesioginis valdymas yra vykdymo mechanizmas, taikomas esamiems muitų srities veiksams pagal programas „Muitinė“ arba „Hercule III“. Tai tinkamas metodas, atsižvelgiant į tai, kad paramos gavėjų skaičius baigtinis, t. y. 27 valstybės narės; tai sudarys sąlygas taikyti kelis Finansinio reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse numatytus supaprastinimus, visų pirma kvietimų teikti pasiūlymus išimtis.

Siekiant remtis nacionalinių institucijų žiniomis ir veiklos patirtimi ir taip patenkinti faktinius jų poreikius, Komisijos vykdomas tiesioginis valdymas bus grindžiamas iš valstybių narių ekspertų sudarytų grupių darbu parengiamosioms užduotims atlikti (kaip antai įvertinti poreikius ir nustatyti būtiniosios įrangos standartus pagal sienos tipą). Galutinį politinį sprendimą priims Komisija, kuri lėšas skirstys dotacijų forma atsižvelgdama į muitinių politikos prioritetus, grėsmes ir kiekius ir laikydamasi komiteto procedūros.

Taip pat svarstomos galimybės yra bendras finansavimas, t. y. ES intervencinę priemonę papildantys nacionaliniai įnašai, ir ex ante sąlygos, pvz., įrodyti, kad turima pakankamai administracinių pajėgumų, kaip antai personalo ir įgūdžių. Taip užtikrinama, kad muitinio tikrinimo įranga būtų teikiama tik tuo atveju, kai valstybės

narės prisiima įsipareigojimus ir įvykdomos sąlygos; taip garantuojamas faktinis įrangos naudojimas ir realus ES intervencinės priemonės poveikis.

Dotacijų atveju numatomas išankstinis finansavimas, tačiau gana nedidelis (apie 20 proc.; bus nustatyta darbo programose) pirmais susitarimo dėl dotacijos vykdymo metais, nes muitinių vykdomi viešieji muitinio tikrinimo įrangos pirkimai paprastai yra ilga procedūra ir todėl greičiausiai truks ilgiau nei pirmi susitarimo dėl dotacijos vykdymo metai.

Galutiniai mokėjimai ir (arba) susigrąžinimai, susiję su dotacijomis, atliekami remiantis finansinėmis ataskaitomis ir ex post patikromis vietoje.

Kadangi Priemonė yra nauja iniciatyva, kontrolės strategiją ilgainiui reikės patobulinti remiantis pradiniais rezultatais. Ji paremta dvejopa koncepcija:

- nacionalinės finansinės ataskaitos užbaigiamos po dokumentų tikrinimo, po kurio išduodamas galutinis mokėjimo nurodymas / vykdomasis raštas sumoms susigrąžinti (dėl to sumažėja mokėjimų vėlavimas); šis mokėjimo nurodymas / vykdomasis raštas tikrinamas atliekant ex ante patikrinimus, integruotus į finansinę grandinę;
- pirmiau nurodytos kontrolės priemonės grindžiamos valstybėse narėse vietoje atliekamais ex post auditais; Mokesčių ir muitų sąjungos GD siekia tokius auditus kasmet atlikti pusėje valstybių narių.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Su Priemone susijusių finansinių operacijų rizika yra ribota, visų pirma dėl to, kad:

- paramos gavėjos yra valstybių narių muitinės – tokiu atveju neskelbiami kvietimai teikti pasiūlymus;
- kadangi finansavimas darbo programoje bus orientuojamas pagal nustatytus konkrečius bendrus prioritetus, paremtus poreikių įvertinimu, daugumą veiksmų valstybėse narėse bus galima palyginti, o nukrypimai bus matomi ir lengvai identifikuojami;
- veiksmams registruoti ir finansinėms ataskaitoms rengti bus privaloma naudoti elektroninę sistemą – ši sistema apima įvairias kontrolės priemones ir palengvins išlaidų stebėseną;
- tikėtina, kad finansavimas bus skiriamas brangiausiems muitinio tikrinimo įrangos vienetams, tad atskirų perkamų, techniškai prižiūrimų ar modernizuojamų įrangos vienetų skaičius nebus didelis, o tai palengvins stebėseną ir kontrolę;
- pasiūlyme jau nustatyti būtinieji ataskaitų teikimo reikalavimai, o siekiant apriboti ar sumažinti galimą riziką jie bus papildyti darbo programose ir susitarimuose dėl dotacijų.

2.2.3.

2.2.4. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Tikėtina, kad bendros metinės pagal programą „Muitinė“ atliekamos kontrolės išlaidos, atsižvelgiant į pirmiau nurodytą nedidelę klaidų riziką, dėl susijusių

finansinių operacijų pobūdžio ir įgyvendinimo metodo pobūdžio išliks gana nedidelės.

Visuotinės vidaus kontrolės sistema, pagrįsta į finansinę grandinę integruotais ex ante patikrinimais, siekiama pašalinti galimas klaidas prieš mokėjimą ir (arba) užbaigimą. Dotacijų ex post patikromis vietoje dėl didelio jų atgrasomojo poveikio dar labiau sumažinama galima klaidų rizika mokėjimo ir (arba) užbaigimo metu.

Įgyvendinant ankstesnę programą „Muitinė“ taikyta kontrolės strategija pasirodė esanti veiksminga ir efektyvi, o kontrolės išlaidos pasirodė esančios nedidelės. Atsižvelgiant į tai, kad naujajai Priemonei bus naudojamos tos pačios kontrolės sistemos, numatomos kontrolės išlaidos ir tikėtinas klaidų rizikos lygis mokėjimų ir (arba) užbaigimo metu pagal naująją Priemonę greičiausiai bus panašūs.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Mokesčių ir muitų sąjungos GD kovos su sukčiavimu strategija (KSS) visų pirma orientuota į tvirtą kovos su sukčiavimu kultūrą generaliniame direktorate didinant Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato darbuotojų informuotumą apie galimą sukčiavimo riziką ir etišką elgesį. Strategijoje taip pat aptariamas aktyvus bendradarbiavimas su OLAF ir sukčiavimo aspektų įtraukimas į generalinio direktorato strateginio planavimo ir programavimo (SPP) ciklą.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija ir siūloma nauja biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ¹	ELPA šalių ²	šalių kandidačių ³	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento [21 straipsnio 2 dalies b punktą]
4	11.01.02 Muitinio tikrinimo įrangos priemonės paramos išaidos	NDA	NE	NE	NE	NE
4	11.02.11 Muitinio tikrinimo įrangos priemonė	DA	NE	NE	NE	NE

¹ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

² ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	4	Migracija ir sienų valdymas
--	----------	------------------------------------

			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Veiklos asignavimai 11.02.11	Įsipareigojimai	(1)	174,903	178,403	181,973	185,614	189,329	193,117	195,961		1 299,300
	Mokėjimai ¹	(2)	42,481	129,274	162,474	170,688	175,066	178,602	182,209	258,506	1 299,300
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš priemonės paketo lėšų ^{2,3} 11.01.02	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100		0,700
IŠ VISO asignavimų priemonės paketui	Įsipareigojimai	=1+3	175,003	178,503	182,073	185,714	189,429	193,217	196,061		1 300,000
	Mokėjimai	=2+3	42,581	129,374	162,574	170,788	175,166	178,702	182,309	258,506	1 300,000

¹ Šios naujos priemonės mokėjimų profilis vykdant 2021–2027 m. daugiamečią finansinę programą paremtas ankstesnio laikotarpio (2007–2017 m.) palyginamų politikos sričių, visų pirma muitų, mokesčių ir kovos su sukčiavimu, programų, kurių įgyvendinimo mechanizmas panašus, mokėjimų profilių ekstrapoliacija.

² Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

³ Pavyzdžiai: vertimas, IT tinklai ir sistemos priemonei administruoti (ABAC, eGrants, AGM...)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	Administracinės išlaidos
--	----------	--------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	<i>Po 2027 m.</i>	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575		25,025
Kitos administracinės išlaidos		0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100		0,700
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675		25,725

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	<i>Po 2027 m.</i>	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	178,678	182,178	185,748	189,389	193,104	196,892	199,736		1 325,725
	Mokėjimai	46,256	133,049	166,249	174,463	178,841	182,377	185,984	258,506	1 325,725

3.2.2. Numatomo poveikio administracinio pobūdžio asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
-------	------	------	------	------	------	------	------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	25,025
Kitos administracinės išlaidos	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	25,725

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700

IŠ VISO	3,775	3,775	3,775	3,775	3,775	3,775	3,775	26,425
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

¹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
Komisijos būstinė ir atstovybės	25	25	25	25	25	25	25
Delegacijos							
Moksliniai tyrimai							
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais): CA, LA, SNE, INT ir JES ¹							
7 išlaidų kategorija							
Finansuojama pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	- būstinėje						
	- delegacijose						
Finansuojama iš priemonės paketo lėšų ²	- būstinėje						
	- delegacijose						
Moksliniai tyrimai							
Kita (nurodyti)							
IŠ VISO	25	25	25	25	25	25	25

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikrystus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Priemonei valdyti ir įgyvendinti reikės papildomo personalo. Tai, be kita ko, apims šias užduotis: – įsitraukimas į poreikių vertinimą, jo priežiūra ir koordinavimas: inventurizacija, tipologija ir standartai, trūkumų analizė ir reikiamų lėšų apskaičiavimas pagal sienos tipą (sausumos, jūrų, oro sienos, pašto centrai); - programavimas: horizontalus koordinavimas (visų pirma, grėsmių ir apimtų įvertinimas), darbo programos rengimas ir susijusios procedūros (komiteto procedūra), susitarimų dėl dotacijos rengimas ir derybos; - įgyvendinimas: muitinių atliekamo įgyvendinimo (pvz., viešųjų pirkimų) stebėjimas ir rėmimas; - ataskaitų teikimas ir kontrolė bei auditas.
Išorės darbuotojai	Netaikoma

¹ CA – sutartininkas („Contract Staff“), LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“), SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“), INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas („Junior Professionals in Delegations“).

² Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☒ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms

Nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ¹						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
..... straipsnis							

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Netaikoma

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

Ši priemonė darys netiesioginį poveikį Sąjungos tradiciniams nuosaviems ištekliams, nes tikimasi, kad dėl veiksmingesnio muitinio tikrinimo bus surenkama daugiau muitų. Tačiau šio poveikio negalima kiekybiškai įvertinti.

¹ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius surinkimo sąnaudas.